

Centralmuseerna + Wikipedia = sant

**Utvärdering av pilotverksamheten och förslag till
utvecklat samarbete**

**Centralmuseernas samarbetsråd
Wikimedia Sverige**

2013-10-01

1. Bakgrund

2012 presenterade centralmuseerna och Wikimedia Sverige en avsiktsförklaring som syftade till ett gemensamt utvecklingsarbete (bilaga 1). Tillsammans skulle man aktivt verka för att producera sakinnehåll inom museernas ämnesområden på Wikipedia. Samarbetet skulle särskilt inriktas på att göra innehållet attraktivt i lärandesituationer och att stimulera informationens användning i skolundervisning.

Den grundläggande tanken var att museerna med sin expertkunskap skulle hjälpa till att utveckla och bredda Wikipedia med kunskap inom de ämnesområden som man ansvarar för. Museernas föremålssamlingar och museipersonalens sakkunskap skulle samtidigt via Wikipedia nå en bredare publik.

Samarbetet skulle även innebära en förstärkning av museernas egna samlingssystem genom att man i dessa skulle kunna länka till mer förklarande kunskapsinnehåll i Wikipedia, för att underlätta även för användare som saknar expertkunskaper att tolka och förstå innehållet i museitjänsterna.

Samarbetet startade som ett pilotprojekt under hösten 2012. Medarbetare från museerna bjöds in till ett antal utbildningstillfällen där de fick information om hur Wikipedia fungerar och praktisk övning i att skriva och redigera text samt att ladda upp bilder. Under följande skede arbetade museerna självständigt med att producera och redigera material. Pilotarbetet avslutades i mars 2013. Det sammanlagda resultatet av arbetet blev 187 redigerade artiklar, 42 nyskrivna artiklar och 545 levererade bilder. Sammanlagt utbildades 49 museianställda personer i att redigera text och att ladda upp bilder och av dessa deltog 44 personer i det faktiska arbetet (för en detaljerad sammanställning av resultatet av arbetet, se bilaga 2).

2. Utvärdering

Resultatet av projektet måste som helhet sägas vara mycket positivt. Projektet har även haft en starkt kompetenshöjande effekt då en klar majoritet av de personer som deltog helt saknade tidigare erfarenhet av att producera material för Wikipedia. Det är naturligtvis en betydande framgång att museerna utbildat sina medarbetare inom ett område som mycket effektivt ökar möjligheterna att nå en stor publik med samlingar och specialistkunskap. Insatsen är särskilt viktig med tanke på att Wikipedia dagligen används av mängder av ungdomar och skolelever.

Sammanställningen av resultatet visar emellertid att produktionen av text och leveransen av bilder varit ojämnt fördelad mellan museerna. Ett fåtal museer stod i praktiken för merparten av produktionen medan några av museerna producerade en ytterst begränsad mängd material.

Efter att pilotprojektet avslutats genomfördes en [utvärdering](#) av arbetet (bilaga 3). Utvärderingen, som gjordes i enkätform, bör vara en viktig utgångspunkt för ett framtida utvecklat samarbete. I enkätsvaren är det möjligt att urskilja några tydliga förbättringsområden för ett fortsatt framgångsrikt samarbete mellan centralmuseerna och Wikimedia. Problemen handlar främst om tekniska svårigheter i det praktiska arbetet samt om behov av en tydligare arbetsledning och uppföljning inom museerna.

Flera av deltagarna i projektet upplevde det som svårt att redigera textmaterial och att ladda upp bilder. Då det gäller textredigeringen skedde en viss förbättring av förutsättningarna för arbetet redan under projektiden, i och med att verktyget [Visual Editor](#) aktiverades för samtliga användare. Visual editor är en redigeringsmotor som förenklar redigerandet.

Uppladdning av bilder är ett område där man från Wikimedias sida arbetar för att förbättra och förenkla tekniken med syfte att göra det lättare att leverera större kvantiteter bilder.

Men även om de tekniska svårigheterna spelade roll för hur arbetet upplevdes måste man nog konstatera att den viktigaste faktorn för ett framgångsrikt arbete är tydlig ledning och uppföljning inom museerna. Flera av deltagarna ansåg att arbetet hade för svag styrning i den egna organisationen. Från ledningshåll förmedlades inte tillräckligt tydliga målsättningar för arbetet och medarbetarna som skulle producera material för Wikipedia fick inte möjlighet att avsätta tid för detta uppdrag i den omfattning som skulle behövts. Redigeringsarbetet på Wikipedia kunde därför upplevas som en extra arbetsuppgift som lades på en redan tung arbetsbörda. Enkätsvaren visar också att det hade varit önskvärt med avstämningar under arbetets gång och att möjlighet funnits till kompletterande utbildning genom hela projektiden.

3. Förslag till förbättringar inför utvecklat samarbete

Om samarbetet mellan Wikimedia och centralmuseerna ska utvecklas positivt förutsätts nog ett starkare engagemang för detta arbete på ledningsnivå inom museerna. Ledningen måste sätta tydliga mål för arbetet och lägga mer kraft på att förklara för medarbetarna varför det är angeläget att satsa tid och resurser på att leverera material till Wikipedia. För att detta ska fungera krävs sannolikt att ledningen erbjuder möjlighet att utveckla den egna kompetensen gällande wikimediarerelsens grundidéer. I kommunikationen med medarbetarna är det troligen nödvändigt med ett tydligare resonemang kring tankarna bakom museernas samarbete med Wikimedia. Ledningen behöver på ett mer övertygande sätt förmedla till medarbetarna att ett samarbete med Wikipedia hjälper den egna institutionen att nå ut med personalens specialistkompetens.

Ett fortsatt samarbete skulle också underlättas av kontinuerliga repetitionsutbildningar och uppföljning av pågående arbete. Ett förstärkt nätverk mellan museerna skulle säkert också bidra till att skapa bättre förutsättningar för arbetet.

4. Förslag till utveckling av samarbetet

4.1 Kunskapsproduktion på Wikipedia som en del av linjeverksamheten

Ett sätt att stärka samarbetet mellan centralmuseerna och Wikimedia skulle kunna vara att göra leverans till Wikipedia till en del av museernas ordinarie verksamhet. Detta skulle betyda att museerna i sin verksamhetsplanering lägger in kunskapsproduktion för Wikipedia som en del i arbetet med exempelvis utställningsproduktion, katalogiseringsarbete och forskning.

Exempel på sådan produktion kan vara att ett urval av de bilder som produceras i digitaliseringsprojekt rutinmässigt levereras till Wikimedia och att texter som produceras för utställningar och kataloger också görs tillgängliga på Wikipedia där så är lämpligt. Publicering av material på Wikipedia ger också möjlighet att länka vidare till museernas egna webbplatser och samlingsdatabaser. Förutom den stora vinsten då det gäller att tillgängliggöra föremålssamlingar och kunskap kan Wikipedia därmed fungera som plattform för att skapa nyfikenhet på museernas samlingar och verksamhet med en ökad användning som följd.

4.2 Samarbete med skolan

Ett fortsatt samarbete mellan museerna och Wikimedia skulle också underlättas om museerna arbetade tillsammans i gemensamma projekt. Ett sådant projekt skulle kunna vara att initiera ett samarbete med skolan.

Den svenska skolan använder Wikipedia i allt högre grad. För skolan bör det därför vara angeläget att sakinnehållet i Wikipedia förbättras i riktning mot att bli mer tillgängligt och användbart för landets elever. Det kunde därför vara intressant att tillsammans med skolan arbeta för att förbättra innehållet inom något eller några av de ämnesområden som är viktiga i undervisningen. Nedan följer förslag på hur ett sådant projekt kan inledas.

- Ta fram ett förslag till en gemensam projektbeskrivning som kan kommuniceras med företrädare för skolan.
- Bjud in representanter för skolan för att diskutera projektidén och få information om hur deras behov ser ut och hur man arbetar och skulle vilja arbeta med Wikipedia i undervisningen. Här är det viktigt att få ökad klarhet i vilka ämnen och sökord som framförallt är användbara i undervisningen och som är relevanta i förhållande till läroplanerna.
- Diskutera behoven med museernas pedagoger utifrån den skolverksamhet som redan bedrivs.
- Välja ut ämnen att skriva nya och/eller redigera befintliga artiklar på Wikipedia samt förstärka med medialt material såsom fotografier, video etc. och låta en fokusgrupp bestående av lärare och elever ha synpunkter på innehållet.
- Utgå från den arbetsmodell som utvecklats vid Children's Museum i Indianapolis i USA. Modellen innebär bland annat att skolelever själva skriver texter museets föremål på Wikipedia.

Bilagor

1. Avsiktsförklaring Centralmuseernas samarbetsråd
2. Sammanställning av resultatet av pilotprojektet
3. Utvärdering av pilotprojektet

Denna rapport är framtagen av centralmuseernas samarbetsråds (CMS) arbetsgrupp för digitalisering i samarbete med Wikimedia Sveriges GLAM projektledare, på uppdrag av CMS, 2013-10-01

Avsiktsförklaring Centralmuseernas samarbetsråd

CENTRALMUSEERNAS SAMARBETSRÅD

Digitaliseringsgruppen

Avsiktsförklaring - för samarbete mellan Centralmuseerna och Wikimedia Sverige

Bakgrund

Centralmuseerna producerar en stor mängd texter med information om sakinnehåll inom respektive ämnesområde. Resultatet publiceras idag företrädesvis via museernas egna webbplatser och webbtjänster samt i tryckta publikationer. För att få en större spridning och användning, särskilt i skolans arbete, behöver informationen publiceras i kanaler som vanligtvis används när elever och andra söker information. Ett sådant forum är Wikipedia.

Wikipedia är ett flerspråkigt webbaserat uppslagsverk med fritt och öppet innehåll som utvecklas av sina användare. Uppslagsverket drivs av den icke vinstinriktade stiftelsen Wikimedia Foundation med stöd av privata donatorer. Wikipedia finns tillgänglig på många olika språk; 272 språkversioner har mer än 70 artiklar. På 36 språk har Wikipedia fler än 100 000 artiklar och på 3 språk fler än en miljon artiklar. Den engelskspråkiga versionen är störst, med över tre miljoner artiklar. Totalt innehåller Wikipedia över 17 miljoner artiklar, varav den svenska versionen har drygt 410 000 artiklar. Wikipedia är därmed en av världens största söktjänster och har i genomsnitt ca 50 miljoner besök på en månad. (Källa: Wikipedia)

Avsiktsförklaringen bygger på följande utgångspunkt

Centralmuseerna avser att i samverkan med Wikimedia Sverige aktivt verka för att producera sakinnehåll inom respektive ämnesområde på Wikipedia, så att det blir attraktivt att använda i olika lärande situationer och stimulera informationens användning i skolundervisning.

Roller och ansvar

För att samarbetet ska bli fruktbart och framgångsrikt behöver båda parter samverka och stötta varandra i hela produktionsprocessen och gemensamt sprida och kommunicera resultaten med omvärlden.

Roller och ansvar i arbetet:

- Centralmuseernas roll är att producera artiklar utifrån museernas olika samlingar och kunskap om dem på Wikipedia samt att publicera delar av sina fotosamlingar på Wikimedia Commons. Artiklarna kan även länka vidare till museernas egna kunskapskällor.
- Wikimedia Sverige står för support och stöd i form av bl.a. informationsmöten och workshops riktade mot museichefer och kunskapsproducenter.
- Båda parter ansvarar gemensamt för att undersöka möjligheten att utveckla mer automatiserade tekniska lösningar för leverans av medieresurser (bilder etc.) till Wikimedia Commons
- Båda parter ansvarar gemensamt för att löpande utvärdera resultatet av arbetet och kommunicera projektet och dess nytta med organisationer knutna till skolundervisningen samt andra relevanta mottagare.
- Båda parter ska via sina kommunikationskanaler sprida kännedomen om projektet och dess vision, syfte och mål.

Former för samverkan

För att stimulera användningen av centralmuseernas sakkunskap i omvärlden avser centralmuseerna att etablera en långsiktig och bärkraftig samverkan med Wikimedia Sverige.

Prioriterade områden att samverka kring är att:

- bygga upp en produktionsmodell där museernas experter systematiskt kan arbeta med kunskapsproduktion på Wikipedia. Prioriterade målgrupper bör vara barn och unga inom ramen för skolundervisningen
- publicera ett urval av museernas mediaresurser (bilder/video etc.), som är upphovsrättsligt fria, på Wikimedia Commons (Wikimedias öppna och fria medialager)
- utreda möjligheten att utveckla och införa tekniska lösningar som gör det möjligt att kunna publicera mediaresurser på Wikimedia Commons indirekt via museernas egna system och/eller via K-samsök
- utreda förutsättningarna för att på ett mer genomtänkt och strukturerat sätt i Wikipedia kunna länka vidare till aggregerad information ur K-samsök och/eller annan relevant källa, när man söker efter uppslagsord där

Mål med samarbetet

Det övergripande målet är att museerna med sin expertkunskap ska hjälpa till att utveckla och bredda Wikipedia med kunskap inom de ämnesområden som man ansvarar för, så att användningen av Wikipedia och museernas egna kunskapskällor markant ökar samt breddas, inte minst inom skolundervisningen.

Målet är också att förstärka museernas egna samlingssystem och de objekt som presenteras där genom att bl.a. kunna länka till mer förklarande kunskapsinnehåll i Wikipedia i museitjänsterna, så att även användare som saknar expertkunskaper kan tolka och förstå innehållet där.

För mer specifika mål för 2012 se bilaga 1.

Bilaga 1

Förslag till genomförandeplan 2012

Maj

- Avsiktsförklaringen och genomförandeplanen för 2012 fastställs.
- Pressmeddelande och kommunikation via sociala medier.
- Inspirations- och inriktningsmöte - Wikimedia Sverige presenterar verksamheten inom ramen för Wikimedia/Wikipedia, för centralmuseicheferna och formerna för pilotverksamheten diskuteras.

Juni -september

Kompetensutveckling - Wikimedia Sverige arrangerar i samverkan med CMS ett par workshops för kunskapsproducenterna vid museerna.

September – november

Pilotverksamhet - kunskapsproducenterna vid respektive museum producerar ett mindre antal artiklar på Wikipedia och publicerar en mindre mängd bilder på Wikimedia Commons.

November

Wikimedia Sverige och centralmuseerna samlar kunskapsproducenterna till ett uppsamlings- och utvärderingsmöte.

December

En utvärderingsrapport färdigställs och beslut tas om framtida ambitionsnivå och inriktning.

Artikelkällor och författare

Avsiktsförklaring Centralmuseernas samarbetsråd *Källa:* <https://se.wikimedia.org/w/index.php?oldid=19895> *Bidragsgivare:* Ainali, Axel Pettersson (WMSE), John Andersson (WMSE)

Licens

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0
[//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)

Bilaga 2

CMS på Wikipedia - sammanställning av resultatet av pilotprojektet

Museum	Antal personer utbildning	Antal personer Skrivande	Redigerade artiklar	Nyskrivna artiklar	Uppladdade bilder	Kommentar
Arbetets museum	2	1	2	1	0	
Arkitekturmuseet	2	1	1	-	-	Planer på mer aktiviteter under året
SFHM/Flygvapenmuseet	3	2	4	1	-	
Livrustkammaren m.fl.	7	7	8	7	5	Har stora planer på utökad skrivande och stora bilddonationer på gång ca 12 000 bilder
Moderna museet	1	1	0	0	2	Planer finns för senare i vår
Nationalmuseet	2	2	0	10	10	
Naturhistoriska riksmuseet	4	0	0	0	0	Planer för senhösten/vintern
Nordiska museet	3	7	10	1	365	Har i en egen pilot producerat 22 artiklar och laddat upp 1100 bilder
SHMM	5	5	6	4	5	Fortsatt produktion under våren. Svårt att leverera bilder pga egna ställningstaganden.
Skansen	?	1	0	1	0	Planer på mer aktiviteter under året
SMM	5	2	4	0	9	Planer på mer aktiviteter under året
SFHM/Armémuseum	?	-	-	-	-	
Statens musikverk	8	8	7	0	4	Planer på mer aktiviteter under året
Tekniska museet	6	5	140	6	145	
Världskulturmuseerna	1	2	5	11	0	
TOTALT	49	44	187	42	545	

Avsiktsförklaring Centralmuseernas samarbetsråd/Utvärdering

Arbetsyta för sammanställning av utvärderingen av CMS-piloten.

Vilka

Utvärderingen skickades till samtliga deltagare i piloten, digigruppen samt några samordnare, totalt 70 personer. 26 svar har kommit in. Alla svar finns på en undersida, det här är en sammanställning av det.

Utvärdering

Inför

Information inför samarbetet. Hur var informationen från din institution inför starten av samarbetet?

- Kanonbra 0
- Bra 7
- Dålig 9
- Obefintlig 3
- Övrigt 7 (Luddig, diffus, ostrukturerad, ok, neutral)

Information inför samarbetet. Hur var informationen från Wikimedia Sverige?

- Kanonbra 2
- Bra 20
- Dålig 1
- Obefintlig 0
- Övrigt 3 (vet ej)

Hur var informationen inför utbildningstillfället? Plats, tid, portkod, instuderingsuppgifter?

- Bra 12
- Ok (eller liknande) 11

Hur var infrastrukturen? Lokalen, kaffet, uppkopplingen och det runt utbildningen?

- Bra 11
- Övriga åsikter var att det var kalla lokaler (främst Livrustkammaren), rörigt, några kommentarer om dåligt ljud och dålig ventilation

Hur var utbildningen? Pedagogiken, genomgångar, svar på frågor?

- Spretigt, en del frågor lämnades oavslutade
- Ojämnt (datorvana) inom gruppen, både för snabbt och för långa pauser
- För mycket teknik (wikisyntax) och för lite om samarbete och diskussioner
- Bra och pedagogiskt, kunniga lärare, tid för enskilda frågor
- Bilduppladdningsgenomgången behöver förbättras, men bra med CC-genomgång separat

Hur var kursmaterialet? Övningarna vi gick igenom på Wikipedia.

- Bra genomgångar, men mer övningar behövs
 - Syntaxen är krånglig och behöver moderniseras
-

Uppföljning

Hur har det varit att samarbeta med den befintliga wikipediagemenskapen? Kontakt med Wikipedianer i redigerande och diskuterande.

- Positiva och hjälpsamma reaktioner bland dom som varit aktiva

Hur har stödet varit från institutionen? Tydliga uppgifter, nog med tid avsatt.

- Ingen särskild tid avsatt, wikipediaredigering har lagt ovanpå befintliga uppgifter (12 stycken)
- Bra med tid (7 stycken)
- Inga tydliga uppgifter om vad som ska göras och var fokus ska ligga (14 stycken)
- Tydliga uppgifter (7 stycken)

Hur bedömer du din arbetsinsats? Konkret och fokuserad eller redigerat lite här och lite där.

- Konkret och fokuserad 6
- Lite här och lite där 6
- Ingen/liten insats 8

Frivillig del om Wikipedia

Hur lätt (eller svårt) är det att redigera på Wikipedia? [[Länkar]], ==Rubriker==, Kategori:Kategorier, {{Infobox}}

- Jättelätt 0
- Efter några redigeringar satt det där 6
- Har fortfarande "fusklappen" fasttejp på skärmen 11
- Fullständigt omöjligt 0
- Övrigt: Ej regelbundet, lätt men allt för tidskrävande, inte omöjligt men krångligt, knepigt och tröskel att ta sig över

Hur tydligt är arbetsflödet? Klicka redigera, skriv, förhandsgranska, klicka spara

- Busenkelt 5
- Inte helt logiskt, men nu sitter det där 8
- Sliter fortfarande med att få till en bra rutin 7
- Fler sidor försvinner osparade än jag lyckas spara 0
- Övrigt: Ej regelbundet, allt för tidskrävande,

Hur är det att ladda upp bilder? Upload wizzard och uppladdningsformuläret, beskrivning och kategorisering

- Inga problem 2
- Krångligt i början, men nu har det lossnat 5
- En bild av fem blir riktigt uppladdade... 2
- Nån annan får göra det, annars får det vara. 0
- Övrigt: Ej testat (9), allt för tidskrävande, krångligt med kategorier

Hur går det att använda bilder? Få bilderna från Commons att synas i artiklarna

- Inga problem, dom finns i artiklarna på alla språk nu 1
- Tja, dom kommer i den svenska artikeln i alla fall 5
- Det blev en bild, men den var för stor och på fel plats tills någon annan rättade till det 3
- Nä, den här artikeln behöver nog inte illustreras 1
- Övrigt: inte testat (8), inget svar (7), inte helt logiskt

Hur är det med upphovsrätten? Användning och återanvändning åt båda håll

- Glasklart, både åt ena och andra hållet 3
- Jodå, ganska säker på vad som gäller 14
- Nja, jag chansar och hoppas att det funkar

- Ingen aning, blir det fel säger väl nån till 0
- Övrigt: inget svar (5), inte helt klart, ej testat, bara testat med PD-bilder, använder CC-villkor som inte är Wikimediakompatibelt

Förklaringar till ovanstående frågor. Plats för förtydligande och förklaringar i klartext

- Summering: Det tar alldeles för lång tid att skriva, redigera och ladda upp bilder. Det är ett krångligt system som borde förenklas. Jag arbetar mest med att ladda upp bilder och det tar alldeles för lång tid och om man försöker ladda upp fler än 10 åt gången hänger det sig. Museerna har hundtusentals bilder skulle kunna tillgängliggöras men som det ser ut nu är det inte det minsta effektivt sätt.
- Har helt enkelt inte testat att ladda upp bild. Har däremot vid något tillfälle använt bild när jag översatt en artikel...
- Förser andra artikelskrivare med bilder.
- Har jobbar en del med bilder i Platsr (Riksantikvarieämbetet) så jag har litet erfarenhet därifrån.
- Problemet med att lägga upp bilder är att det inte är alldeles självklart att jag kan använda museets bilder som jag vill i Wikipedia. Därför är det bara bilder jag tagit själv eller som jag bett en kollega att ta av ett föremål som jag bidragit med. Annars planerar vi att lägga upp mängder med historiska bilder. De är inte valda utifrån de områden som jag jobbar med, varför det är svårt att använda dem.
- Det krävs ständig "övning" för att inte behöver börja om från början varje gång. Arbetsutrymmet finns inte riktigt för att hålla kompetensnivån.

Vad och hur ska förbättras? Dröm stort och fritt, eller smått och konkret

- Förenkling. Inte behöva koda in texter. Ladda upp flera bilder smatidigt och att taggarna läses av så man slipper knappa in text och taggar. Ge museernas redigerare mandat att skapa kategorier.
- Jag måste jobba mer med Wikipedia innan jag kan svara något vettigt. Gissar att det inte skulle vara helt lätt om våra museer skulle vilja ladda upp t.ex. alla våra public domain-bilder men gissar också att vi skulle få en hel del stöd och hjälp om vi vill göra så.
- Förenkla, förenkla, förenkla!
- Att detta blir en självklar del i arbetet för museitjänstemän. Idag är det många av dem som bloggar, men det är nog det "tillfälliga" som lockar där - dvs man känner inte att det är så viktigt med det formella likväl som att blogga och uppdatera museets webbsajter. Som det är nu är, är det många saker att hålla reda på (och därmed vara "ansvarig" för) vilket kan skrämja bort en del. Men det är väl förhoppningsvis en övergående fas.
- Lite enklare att kategorisera bilder. Lite bökigt att söka efter kategorier och så.
- Som van internetanvändare med erfarenhet från lite BBcode, lite HTML o.s.v. så kändes helt ok att redigera artiklar efter ett tag. Dock sågs det som väldigt svårt av min äldre kollega som skrivit själva texterna. Kollegan var rädd för att göra fel och såg koden "bakom kulisserna" som svårförståelig. Det ultimata skulle givetvis vara en mkt enklare editor som bara ser ut Word eller liknande ordbehandlare där nybörjare skulle känna sig mer hemma. Tror det skulle kunna vidga antalet redigerare med en enkel editor.
- Hoppas på en annan arbetsfördelning internt. Vill ha en egen utbildning av Wikipedia på plats.
- "Bättre insikt hos CMS om vad Wikipedia är för något, och vilken roll man vill spela. (Trots allt en ganska anonym roll).
- Planerad satsning med behövlig tid i så fall. (Spontant ""då och då"" är enormt ineffektivt)"
- Lathunden för redigering som vi fick på mötet tycker jag var sådär, då funkar lathunden som finns på Wikipedia bättre.

Plats för annat och uppföljning Här kan du svara på frågor vi glömt att ställa eller skriva annat du vill föra fram till oss.

- Vi har inte fått någon information om hur det gått för andra museer under försökstiden (har själva inte heller kontaktat någon). hade varit bra med någon lägesrapport efter halvtid eller så, förmedlad av wiki.

- Var ännu tydligare med Wikipedias avsikter, syfte och mål. Tydliggör ännu mer att Wikipedia använder sig av samma principer vad gäller källkritik, refrenshänvisning, faktagranskning etc. som traditionella kunskapsinstitutioner. Detta framgick bra på vår utbildning, men det finns en del (särskilt i vår bransch) att jobba med här. För många medarbetare är kunskap inte riktigt kunskap om det inte går att slå upp i analog form i något av de verk som funnits i minst 50 år.
- Jag eftersöker fortfarande tydligare direktiv (men det kanske är mer kopplat till min egna institutions verksamhet).
- Chefer har en tendens att samtidigt överskatta ("Nu ska vi ut på Wikipedia! Så det är väl bara att köra, lägg upp allt, det tar väl ingen tid i anspråk?") och underskatta arbetet/betydelsen samt konsekvenserna av att vara aktiv på Wikipedia (diskussioner, kommentarer, uppföljning etc). Jag exempelvis var utvald som testpilot för jag tycker digital utveckling är kul och gärna tackar ja. Samtidigt är jag en av dem som har flest arbetsuppgifter så jag har inte haft möjlighet att delta i den omfattning jag velat.
- Ett bra initiativ, men museerna verkar ha haft lite olika förutsättningar för det här projektet. När det gäller t ex bidragande med bilder så är vår digitaliseringsprocess inte i samma skede som exempelvis LHS. Men, när vi är där så kommer förmodligen sådana här projekt bli lite lättare och smidigare för oss att delta i.
- Vid uppstartsseminariet förstod jag att jag inte var rätt person att delta i detta samarbete. Vilken digital strategi museet sedan ska ha - vad som ska finnas på wikipedia, nrm.se och andra webbplatser - är en diskussion för sig. Jag hoppas att andra på museet deltagit och att dessa personer kan bidra i den diskussionen.
- Det är inte svårt att förstå hur redigeringen går till, men det är mycket att komma ihåg och när man inte gör det regelbundet så blir motståndet rätt stort mot att sätta igång. Jag skulle önska att vi hade mer tid avsatt för redigering, men får nog finna mig i att det inte är så.

Vad ska vi göra mer av framöver? Gruppskrivande, fotosafari, wikiträffar, uppladningsmöten...

- Svårt att svara på i nuläget eftersom vi inte vet hur ledningen ställer sig till wikis framtid och omfattning inom organisationen
- Svårt att säga om man inte deltagit i något av de ovanstående, jag vet inte vad de innebär och på vilket sätt jag skulle kunna gynnas av dem. Så som det ser ut för min egen del och min avdelnings verksamhetsplanering för i år så kan jag inte avlägga tid för sådana aktiviteter. Det bidrar till att det är svårt att önska sig någon enskild företelse.
- Jag skulle vilja ha mer tydlighet i vilken information som ""saknas"", vilka områdesfält som behöver fyllas på, var man skulle kunna koncentrera sin arbetsinsats. Det har jag inte själv tid att göra.
- Internt möte med er på museet.
- Kanske något uppföljningsmöte för repetition med wikipedianer som inte tycker att allt är självklart och enkelt.
- Lägga fokus på att förenkla.
- Gör det enklare att skriva på Wikipedia
- Fotosafarin och fler utbildningar i bildhantering
- fotosafari, wikiträffar, uppladningsmöten
- Fotosafari med efterföljande edit-a-thon är ju kul och bra.
- Föreslår fler fotosafarin och edit-a-thons, gärna utifrån olika teman där fotosafarit kan repeteras på flera museer (t.ex. vapenhistoria)
- Det behövs fler fotosafarin
- Gruppskrivande. Uppladningsmöten. Alla typer av förtroendeskapande åtgärder för att sänka motståndsnivån hos dem som (tvingas) arbetar med det, och för att öka anseendet bland chefer. Tvinga dit chefer så de förstår och agerar proaktivt.
- Wikiträffar och gruppskrivande kan vara lämpligt eftersom man då stimuleras att skriva.
- Edit-a-thons är bra, dels kanske för uppdatering för de som redan gått en gång men också för att kunna skicka fler medarbetare på kurs.

- Ha gärna Wikiträffar på t ex museer som är aktiva i skrivandet, så kommer fler av oss i kontakt med er och får del av gemenskapen. I gengäld kan vi ju säkert ställa upp och bjuda på något.
- En uppföljande wikiträff i mindre grupp vore bra.
- Ladda upp fler bilder samt försöka få till stånd översättning av våra texter till engelska så de kommer upp där också vilket känns viktigt.
- Fortsätt som tidigare

Analys

Undersökningen visar att olika förberedelser och hur insatt institutionerna är i hur wikimediarörelsen fungerar ger olika förväntningar och i slutändan resultat. Några av frågorna som kom upp i ett förberedande möte för chefsgruppen visade att det finns mer att göra innan samarbetsformerna är helt klara och att fokus är att låta experter och kuratorer skriva om sina områden och inte om intitutionerna själva. Insikten om att texter och material som görs tillgängligt på Wikipedia, Wikimedia Commons och systerprojekten är fritt licensierade och fria att jobba vidare med för alla och envar behöver också stärkas så att det inte är några oklarheter om att Wikipedia är ett samarbetsprojekt där olika deltagare ägnar sig åt olika aktiviteter men att alla samarbetar för att förbättra projektet.

Svaren i undersökningen pekade åt lite olika håll, men några av huvudriktningarna var:

Svårt att redigera

Under slutet av våren aktiverades Visual Editor för samtliga användare. Visual editor är en redigeringsmotor som förenklar redigerandet genom att vara mer grafisk och som inte kräver kunskap om wikisyntax för att kunna skriva artiklar och redigera. Visual editor är fortfarande i beta-stadie, men de flesta barnsjukdomarna är åtgärdade och nästan alla artikelement går att redigera på enklare sätt nu.

Besvärligt att ladda upp bilder

Upload wizard förenklar en del, men fortfarande är det inte helt lätt med kategorier och vid användande av egna institutionsmallar eller artwork-mallar. För uppladdning av fler bilder samtidigt har Europeana under våren jobbat vidare med GLAMwiki Toolset, ett verktyg för att anpassa institutionens egna metadata till det format som används på Wikimedia Commons.

Oklara direktiv

Några institutioner hade ingen röd tråd eller klar tanke med vad dom ville göra och ha ut av arbetet med Wikipedia medan några var väldigt välplanerade och jobbade tillsammans med tydliga mål. Att lägga fokus på en kommande utställning, jubileum, märkesår eller liknande gör det lättare att avgränsa arbetet och att se en direkt nytta av aktiviteterna eftersom aktuella artiklar blir välbesökta och får många läsare. Gemensamt fokus över institutionsgränserna gör också att det blir en tydlig aktivitet som wikipediagemenskapen lägger märke till och därmed lättare bidrar till och engagerar sig i.

Ingen tid avsatt

Flera deltagare kände att deltagandet i pilotprojektet hade lagts på dom utöver tidigare och befintliga arbetsuppgifter och att dom efter inledande utbildningar inte kunnat ta sig tid att redigera artiklar eller ladda upp bilder. Ett tydligare fokus på kommande utställningar och bättre uppföljning på hur många som får nytta av nya och utökade artiklar ökar motivationen och gör det lättare att motivera att avsätta tid för redigering.

Ingen uppföljning

Uppföljning behövs på två sätt, dels bättre information om statistikverktyg för att se hur många som läser artiklar och tittar på bilder som institutionerna har bidragit med, men också uppföljning i form av repetitionsutbildningar, nätverkande mellan institutioner och avstämningar för att få en bild över hur aktiviteten från pilotdeltagarna är.

Fortsättning

Eftersom resultatet av undersökningen (trots ovanstående punkter) är positivt ser jag följande punkter som förbättringsförslag och aktiviteter som gör att fortsättningen blir bättre.

Repetitionsutbildning med Visual Editor

Genomgång av Visual Editor och uppföljning på de frågor och funderingar som har uppkommit under redigerande under våren och sommaren.

Fasta tider

Gemensamt avsatta tider, till exempel första tisdagen och tredje torsdagen varje månad, rullande mellan institutionerna där intresserade närvarar och tillsammans med några wikipedianer redigerar. Alla deltagare jobbar med sitt men anordnande institution kan ha önskemål om tema för deltagare som inte har något eget att jobba med.

Nätverk

Bättre kontakt mellan deltagare för att hjälpa och stötta varandra samt att delta i varandras projekt och fokusområden och specifika projekt. Fler fysiska träffar kommer att leda till bättre samverkan och ett tätare samarbete.

Gemensamma projekt

Genom att fokusera arbetet på kommande utställningar och händelser blir det lättare att samarbeta mellan institutionerna och att skapa drag runt artiklar och ämnesområden som gör att wikipediagemenskapen uppmärksammar det och engagerar sig. Därmed ökar nyttan av insatsen och fler och bättre artiklar skapas inom området.

Artikelkällor och författare

Avsiktsförklaring Centralmuseernas samarbetsråd/Utvärdering *Källa:* <https://se.wikimedia.org/w/index.php?oldid=26325> *Bidragsgivare:* Axel Pettersson (WMSE), Jan Ainali (WMSE)

Licens

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0
[//creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)
